

Marin RUIU

METODOLOGIE CRIMINALISTICĂ

Marin RUIU

METODOLOGIE CRIMINALISTICĂ

Universul Juridic
București
-2013-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2013, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

RUIU, MARIN

Metodologie criminalistică

/ Marin Ruiu. - București : Universul Juridic, 2013

Bibliogr.

ISBN 978-606-673-233-8

343.9

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0731.121.218**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15**
DISTRIBUȚIE: **0726.990.184**
tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

CAPITOLUL I

METODOLOGIA INVESTIGĂRII INFRACTIUNII DE OMOR SĂVÂRȘIT CU PREMEDITARE

1. ASPECTE GENERALE PRIVIND INFRACTIUNILE CONTRA VIEȚII

1.1. Aspecte introductive

Una dintre dezbaterile clasice din domeniul drepturilor omului este cea legată de dreptul la viață. Paradoxal, tocmai dreptul la viață – un principiu esențial, constituind condiția indispensabilă de a exercita celelalte drepturi garantate, nu se bucură de stabilirea unor frontiere bine determinate. Acest lucru este datorat, în principal, lipsei unei definiții juridice a noțiunii de „viață”, nefiind încă acceptată în mod unanim o asemenea definiție în documentele internaționale. Ezitățile pe acest plan generează interpretări și incertitudini nedorite asupra protecției acestui drept primar, considerat ca fiind „una din valorile fundamentale ale societăților democratice”.

Pe plan intern, punerea în aplicare a unui sistem penal eficient presupune existența unor definiții precise a noțiunilor la care acest sistem penal se referă explicit: viața, moartea, persoana, ființa umană. Acest aspect a fost adus în discuție de exemplu în Franța, unde cu prilejul dezbaterii infracțiunilor la Legea bioetică privind respectarea corpului uman, legiuitorul francez a conștientizat neajunsurile legate de lipsa acestor definiții. Frontierele dreptului la viață rămân imprecise, relativ la limita inferioară a acestui drept, fiind neclar dacă trebuie să ne referim la momentul nașterii sau cel al concepției.

Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată de către Adunarea Generală a ONU la 10 decembrie 1948, precizează în articolul 3: „orice ființă are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale”. În Pactul Internațional privitor la drepturile civile și politice (adoptat la 12 decembrie 1966) se precizează la articolul 6, într-o formulare asemănătoare: „dreptul la viață este inerent persoanei umane. Acest drept trebuie să fie protejat de lege. Nimeni nu poate fi privat în mod arbitrar de viața sa”. Observăm că documentele amintite nu definesc noțiunea de „viață”, antrenând deci și ambiguitățile legate de frontierele și recunoașterea acestui drept. Convenția Europeană a Drepturilor Omului perpetuează aceeași nebuloasă, articolul 2 prevăzând că: „Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenționat, decât în executarea unei sentințe capitale pronunțată de un tribunal în cazul în care infracțiunea este sancționată cu această pedeapsă prin lege.

Convenția Americană a Drepturilor Omului, adoptată la 22 noiembrie 1969 la San Jose (Costa Rica), merge cel mai departe în acest domeniu, afirmând în articolul 4: „orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale. Acest drept trebuie să fie protejat de lege, în general începând din momentul concepției”. De la început, dezbaterile au vizat, în principal, dreptul la avort, stabilirea acestei limite inferioare a dreptului la viață intrând în contradicție cu dreptul femeilor de a renunța, în anumite condiții, la sarcină.

Concluzia este că textele internaționale enunță dreptul la viață, dar ezită în a defini în mod exact noțiunea de „viață”. Dificultatea stabilirii precise unei asemenea definiții este evidentă, miza fiind importantă când e vorba de o dezbatere unde se introduc și interferează considerații filosofice, religioase, tehnice și, mai recent, bioetice. De aceea nici doctrina juridică nu aduce precizări în acest domeniu, mulțumindu-se să constate ambiguitățile legislative în acest sens sau să afirme că dreptul la viață este un principiu esențial, condiție a exercitării celorlalte drepturi garantate.

Infrațiunile contra vieții se caracterizează, în principal, prin elementul lor material ce constă în atingerea valorilor sociale ocrotite de lege. Această atingere poate avea consecința cea mai gravă, adică stingerea vieții și desființarea fizică a persoanei.

Gradul de pericol social pe care îl reprezintă faptele incriminate sub denumirea generică de „omucidere” este deosebit de ridicat, ele punând în primejdie nu numai securitatea fiecărei persoane, ci implicit, a întregii colectivități. Aceasta deoarece, fără asigurarea cadrului legal care garantează respectul pentru viața persoanelor, nu este posibilă o liniștită conviețuire, atât la nivel microsocial, cât și la nivel macrosocial.

Cu toate că faptele contra vieții persoanei lezează grav aceleași relații sociale, fiind susceptibile de a avea ca rezultat moartea unei persoane, gradul de pericol social pe care îl prezintă fiecare diferă, în raport cu forma de vinovăție, relațiile dintre făptuitor și victimă, modul în care s-a săvârșit infrațiunea. Este de observat faptul că deosebirile menționate se răsfrâng atât asupra sancțiunii, cât și a conținutului încriminărilor.

Codul penal român, în articolele 174-179 incriminează faptele care aduc atingere vieții omului, ca atribut fundamental și indispensabil al persoanei umane și de care depinde existența și ființa sa.

Aceste încriminări sancționează cele mai grave atentate împotriva persoanei: omorul¹, omorul calificat², omorul deosebit de grav³, pruncuciderea⁴, uciderea din culpă⁵, determinarea sau înlesnirea sinuciderii⁶.

Apărarea persoanei și, îndeosebi a vieții, constituie o preocupare constantă, comună tuturor sistemelor de drept. În orice orânduire socială viața a fost ocrotită de lege, nu atât ca fenomen biologic ci, mai presus de toate, ca fenomen social, ca valoare primară și absolută a oricărei societăți, ca o condiție indispensabilă a însăși existenței societății omenești. Legea ocrotește nu numai interesul fiecărui individ de a trăi, de a-și conserva și prelungea viața, dar mai ales interesul societății ca viața fiecărui om să fie păstrată și respectată de ceilalți, conservarea vieții indivizilor fiind hotărâtoare pentru existența societății care nu poate fi concepută decât ca fiind formată din indivizi în viață⁷.

Încă din cele mai vechi timpuri, fiecare grup social s-a preocupat să asigure prin toate mijloacele ocrotirea vieții indivizilor, apelând fie la reguli tradiționale, la reguli religioase, fie la cele juridice.

Dintre mijloacele juridice de apărare, legea penală a avut, de timpuriu, un rol mai important, dreptul penal fiind forma cea mai energică de influențare a relațiilor sociale și de ocrotire a valorilor fundamentale ale societății.

---

¹ Codul penal al României, art. 174.

² *Ibidem*, 175.

³ *Ibidem*, 176.

⁴ *Ibidem*, 177.

⁵ *Ibidem*, 178.

⁶ *Ibidem*, 179.

⁷ V. Manzini, *Tratato di diritto penale italiano, volume ottavo*, Torino, 1937, p. 8.

Viața umană este ocrotită de legea penală într-un cadru mai larg, acela al ocrotirii persoanei și a principalelor atribute ale acesteia: viața, integritatea fizică și psihică, sănătatea, libertatea, inviolabilitatea vieții sexuale, onoarea. Fiecare din aceste însușiri ale persoanei constituie valori pe care statul de drept are menirea și obligația să le ocrotească, să le asigure existența și dezvoltarea. Aceste valori nu reprezintă realități izolate, ci au o importanță socială; în jurul și pe baza lor se formează, se desfășoară și se dezvoltă relații interumane, conferind acestor valori caracterul de valori sociale¹.

Ansamblul faptelor care aduc atingere valorilor sociale menționate au fost incriminate în legea penală, în Titlul I² din Codul penal sub denumirea de „Infracțiuni contra persoanei”.

Disponerea în acest mod a incriminărilor ține seama de obiectul lor juridic generic comun. În cadrul acestui Titlu, faptele care aduc atingere fiecăreia din valorile sociale constitutive a ansamblului de valori referitoare la persoana umană sunt incriminate în capitole distincte, ținând cont de obiectul juridic comun al fiecărui subgrup.

Cuprinderea acestor incriminări într-un capitol aparte ține seama de existența unui obiect juridic comun al subgrupului infracțiunilor contra vieții, și anume acea sferă de relații sociale care se formează și se dezvoltă în jurul acestei valori sociale, viața omului.

Concepând viața ca o relație socială, se explică de ce nu este posibilă incriminarea și sancționarea încercării de sinucidere. Aceasta nu e de conceput, nu pentru că o persoană nu ar avea dreptul să-și ridice viața, ori pentru că sinuciderea nu ar fi în contradicție cu interesele persoanei sau că fapta nu ar fi de natură să alarmeze societatea, ci pentru că în această situație nu poate fi vorba de o relație socială cu privire la viață. O persoană nu poate stabili relații sociale cu sine însăși, ca urmare, lipsește obiectul juridic special al ocrotirii penale, adică relația socială care se creează în jurul acesteia și conferă semnificație acestei valori devenind astfel o valoare socială³.

1.2. Cadrul legal al omorului

Omorul a fost incriminat în toate legislațiile, deoarece asemenea fapte au adus dintotdeauna atingere celui mai important atribut al persoanei, viața. Punerea în pericol sau suprimarea vieții persoanei au fost combătute nu numai din punct de vedere al intereselor victimei, dar mai ales pentru că asemenea fapte prezentau un pericol pentru întreaga societate⁴.

Legea penală, ca expresie a voinței societății, apără viața omului, nu ca bun individual, ci ca bun social, ca o valoare supremă pentru existența colectivității însăși. Aceasta dă dreptul legiuitorului să pretindă tuturor cetățenilor să-și apere reciproc viața și să se abțină de la orice fapte ce ar aduce atingere acestei valori sociale, implicit intereselor vitale ale comunității.

Omorul, așa cum apare definit de legea penală⁵, constă în uciderea unei persoane. Prin conciziunea lui, textul este tipic conținutului nominal de infracțiune (pentru definirea

---

¹ Al. Boroî, *Infracțiuni contra vieții*, Ed. Națională, București, 1996, p. 13.

² Codul penal al României, Titlul I, Partea specială.

³ V. Manzini, *op. cit.*, p. 8.

⁴ Al. Boroî, *op. cit.*, p. 20.

⁵ Codul penal al României, art. 174.

laturii obiective se apelează chiar la denumirea acțiunii infracționale, fără niciun alt element ajutător). Într-o exprimare ceva mai cuprinzătoare, omorul ar putea fi definit ca „fapta persoanei care, cu intenție, ucide o altă persoană”¹. Nicio asemenea definiție sub un anumit aspect nu ar fi completă, deoarece nu ar scoate în evidență toate elementele conținutului juridic al infracțiunii de omor (ar evidenția doar actul de violență asupra altei persoane, dar nu și rezultatul constând din moartea acelei persoane, precum și raportul de cauzalitate dintre act și rezultat).

Dacă totuși legiuitorul român ar prefera să folosească o exprimare eliptică, explicația trebuie căutată în faptul că nu a socotit necesară descrierea și mai amplă a conținutului incriminării. În definirea omorului, legiuitorul se folosește de însușirea obiectivă a substantivului provenit dintr-un verb (uciderea) pentru a comprima în el descrierea acțiunii (manifestarea de violență față de victimă), rezultatul imediat (moartea victimei), cât și legătura de cauzalitate dintre faptă și rezultat.

O asemenea tehnică mai folosește legiuitorul și în cazul altor incriminări (distrugerea, lipsirea de libertate etc.). Cu acest mod de exprimare legiuitorul operează nu numai în definirea variantei simple a omorului, dar și a variantelor de specie, precum și a variantei agravante a omorului.

Deși infracțiunea de omor prezintă întotdeauna aceleași caracteristici, și anume, existența unei acțiuni (inacțiuni), comise cu intenția de a suprima viața unei persoane, acțiune ce are ca rezultat moartea victimei, în realizarea sa concretă, acțiunea sau inacțiunea poate prezenta unele particularități, după cum, în jurul faptei tipice se grupează diferite elemente, sporindu-i gradul de pericol social. Legea prevede împrejurări care constituie elemente circumstanțiale în conținutul infracțiunii de omor, creând astfel anumite modalități normative agravate ale acesteia. Elementele circumstanțiale se alătură fie laturii obiective a infracțiunii, fie laturii subiective. Alteori, împrejurările agravate privesc subiectul activ sau pasiv al infracțiunii sau relația ce există între cei doi subiecți².

Potrivit Codului penal al României, există două modalități normative, agravate ale omorului și anume omorul calificat și, respectiv, omorul deosebit de grav.

Astfel, o primă variantă agravată a omorului care are la bază anumite elemente circumstanțiale descrise în norma de incriminare este reprezentată de omorul calificat.

Omorul calificat este fapta unei persoane care săvârșește un omor în anumite împrejurări grave, anume prevăzute de lege. Această faptă prezintă un grad de pericol social mai mare față de infracțiunea de omor simplu, ceea ce explică incriminarea sa prin dispoziții separate și sancționarea mai severă. Împrejurările care justifică aplicarea sancțiunilor mai severe sunt limitativ prevăzute de lege și au caracterul unor circumstanțe agravante legale speciale.

Potrivit legii penale, omorul calificat constă în uciderea unei persoane în una din următoarele împrejurări:

– cu premeditare art. 175 lit. a), în înțelesul obișnuit al cuvântului, o faptă premeditată înseamnă o acțiune îndelung gândită sau desfășurată pe baza unei deliberări anterioare, a unei chibzuințe anticipate;

---

¹ V. Dongoroz ș.a., *Explicații teoretice ale Codului penal român, vol. III, Partea specială*, Editura Academiei Române, București, 1971, p. 180.

² V. Dongoroz ș.a., *op. cit.*, p. 186-187.

– din interes material art. 175 lit. b), acesta constituind un mobil de factură egoistă care se poate înfățișa fie ca un avantaj sau un beneficiu de natură materială, cum ar fi: bani, bunuri, titluri de valoare sau dobândirea unei succesiuni. De asemenea, poate consta în stingerea unor datorii sau în obținerea altor avantaje (de exemplu, autorul omorului speră să fie promovât după moartea victimei)¹;

– asupra soțului sau unei rude apropiate – art. 175 lit. c), calitatea de soț a subiectului activ și pasiv trebuie să existe în momentul săvârșirii faptei. Potrivit art. 149 Cod penal, sunt rude apropiate ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude. În linie ascendentă și descendentă nu există limită până la care se întinde gradul de rudenie. În linie colaterală, rudenia apropiată se întinde până la gradul IV;

– profitând de starea de neputință a victimei de a se apăra – art. 175 lit. d), sunt în neputință de a se apăra, persoanele care, din cauza unei stări fizice sau psihice ori datorită împrejurării nu pot reacționa împotriva agresorului, situație în care omorul se săvârșește mai ușor. Se află în neputință de a se apăra persoanele care suferă de o infirmitate fizică sau psihică, cele de vârstă fragedă, cele aflate într-o totală stare de epuizare fizică sau în stare de beție completă etc.²;

– prin mijloace ce pun în pericol viața mai multor persoane – art. 175 lit. e), aceste mijloace care se folosesc pentru uciderea victimei, prin natura lor sau prin modul de întrebuințare, pun în pericol viața mai multor persoane, creând posibilitatea existenței mai multor subiecți pasivi (ex. bombe, gaze asfixiante, incendii etc.)³;

– în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale victimei – art. 175 lit. f), are în vedere, de regulă, omorul care se comite dintr-un sentiment de nemulțumire sau de răzbunare pentru modul în care victima, în cadrul exercitării îndatoririlor de serviciu sau publice, a satisfăcut interesele ori pretențiile autorului⁴;

– pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la urmărire, arestare ori de la executarea unei pedepse – art. 175 lit. g), pericolul social vine tocmai din scopul urmărit de autor;

– pentru a înlesni sau ascunde săvârșirea altei infracțiuni – art. 175 lit. h), agravanta existând indiferent dacă infracțiunea înlesnită sau ascunsă, a fost săvârșită de cel care a comis omorul sau de o altă persoană;

– în public – art. 175 lit. i), fapta se consideră a fi săvârșită în public atunci când a fost comisă: într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană; în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane; în loc neaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane; într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante; prin orice mijloc cu privire la care făptuitorul și-a dat seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului⁵.

¹ Gh. Nistoreanu, A. Boroi, *Drept penal. Partea specială*, Ed. All Beck, București, 2002, p. 74-75.

² *Idem*, p. 77.

³ *Ibidem*, p. 78.

⁴ *Ibidem*, p. 79.

⁵ Codul penal al României, articolul 152.

A doua variantă agravată a omorului, a cărui circumstanțe atribuie infracțiunii un caracter deosebit de grav, este reglementată de articolul 176, intitulat omor deosebit de grav, astfel:

– prin cruzimi – art. 176 lit. a), dicționarul juridic penal definește cruzimile ca „o manifestare de ferocitate în comiterea unei infracțiuni de natură să provoace suferințe chinuitoare, prelungite, victimei”; tot astfel, în dicționarul limbii române, înțelesul cuvântului „crud” este identic cu cel juridic: „care se desfată la suferințele altuia”¹ sau „atitudine, faptă crudă, ferocitate, barbarie”²;

– asupra a două sau mai multe persoane – art. 176 lit. b), întâlnim ca element specific nu o pluralitate de victime, ci și voința de a ucide în aceeași împrejurare și prin aceeași acțiune două sau mai multe persoane. Calificarea trebuie să producă efectiv moartea a cel puțin două persoane. Exemplu: aruncarea unei bombe care a ucis mai multe persoane, otrăvirea mâncării sau băuturii consumate de victime...;

– de către o persoană care a mai săvârșit un omor – art. 176 lit. c), se referă la un antecedent al autorului – săvârșirea anterioară a altui omor – împrejurare care demonstrează persistența făptuitorului în ceea ce privește săvârșirea faptei și îl caracterizează ca deosebit de periculos³;

– pentru a săvârși sau a ascunde săvârșirea unei tâlhării sau piraterii – art. 176 lit. d), se are în vedere scopul special urmărit de făptuitor, care trebuie să fie săvârșirea sau ascunderea săvârșirii unei tâlhării sau piraterii. Acest scop special trebuie să existe în momentul săvârșirii omorului. Este necesar ca omorul să fi creat în mod obiectiv condițiile favorabile săvârșirii sau ascunderii săvârșirii unei tâlhării sau piraterii și ca făptuitorul să fi avut reprezentarea realizării;

– asupra unei femei gravide – art. 176 lit. e), o asemenea faptă cauzează moartea a două ființe și lezează simțământul firesc al respectului față de fenomenul creației ființei umane. Nu are semnificație stadiul evoluției sarcinii, deoarece textul folosește expresia „femeie gravidă”, fără nicio limitare. Starea de graviditate trebuie să fie reală;

– asupra unui magistrat, polițist, jandarm ori asupra unui militar, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale acestora – art. 176 lit. f), decurge din calitatea subiectului pasiv de purtător al autorității de stat;

– de către un judecător sau procuror, polițist, jandarm sau militar, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale acestora – art. 176 lit. g)⁴.

1.3. Omorul săvârșit cu premeditare

Codul penal al României reglementează infracțiunea de omor săvârșit cu premeditare în Titlul II, intitulat *Infracțiuni contra persoanei*, Capitolul I. *Infracțiuni contra vieții, integrității corporale și sănătății*, Secțiunea I. *Omuciderea*. Din cauza caracterului mai grav al acestei infracțiuni, care este evidențiat de circumstanța agravată a premeditării, a fost cuprinsă în articolul 175, omorul calificat, litera a), aceasta fiind o faptă pedepsită mai sever decât omorul simplu prevăzut în articolul 174.

¹ L. Seineanu, *Dicționar universal al limbii române*, Ed. Scrisul Românesc, București, 1992, p. 180.

² Dicționarul limbii române, Ed. Academiei, București, 1975, p. 195.

³ Gh. Nistoreanu, Al. Boroș, *op. cit.*, p. 86.

⁴ Lit. g) de la alin. (1) al art. 176 a fost introdusă prin art. 1 pct. 54 din Legea nr. 278/2006.

Premeditarea, în sensul literar al cuvântului înseamnă gândire anticipată, chibzuire asupra unei activități viitoare.

Unii autori, preluând acest sens literar au considerat că premeditare, în sens juridic, înseamnă comiterea unei fapte după o gândire prealabilă cu intensitate; durata îndelungată și chibzuința făptuitorului la rece sau cu stăpânire de sine, netulburat de efecte sau emoții puternice, ar însemna premeditarea¹.

În realitate, premeditarea, în accepțiunea legii penale, presupune realizarea a ceva mai mult decât o gândire anticipată. Premeditarea înseamnă trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până în momentul executării infracțiunii. Durata acestui interval de timp nu este fixă și nici nu poate fi dinainte stabilită. În fiecare caz, instanța de judecată, va constata dacă această condiție este sau nu îndeplinită, ținând cont de împrejurările concrete ale cauzei și de particularitățile făptuitorului. În funcție de aceste particularități, pe când o persoană poate avea nevoie de un interval mare de timp pentru a chibzui, o altă persoană poate să se hotărască mai repede². În practica judiciară s-a considerat îndeplinită această condiție și s-a reținut omor săvârșit cu premeditare, în cazul inculpatului care, în urma unui conflict cu victima, a plecat acasă, s-a înarmat cu un cuțit și a revenit în același loc după o oră, pândind-o și aplicându-i o lovitură cu efect mortal³.

Simpla deliberare anterioară nu constituie agravanta premeditării, ci mai este necesar ca omorul să fi fost pregătit dinainte. Acțiunea premeditată implică o hotărâre prealabilă și activități materiale premergătoare săvârșirii infracțiunii, de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei. Prin urmare, premeditarea, ca să atragă răspunderea penală pentru omor calificat, trebuie să întrunească ambele cerințe, și anume, făptuitorul trebuie să fi chibzuit, să fi reflectat la rece modul de săvârșire a faptei, precum și să fi luat măsuri de pregătire a faptei, de creare a condițiilor pentru producerea rezultatului aflat în reprezentarea sa.

Agravanta premeditării, presupunând un proces care se desfășoară în psihicul făptuitorului, s-ar părea că este o circumstanță personală subiectivă, care, potrivit art. 28 alin. (1) C. pen., nu se răsfrânge asupra celorlalți participanți. Totuși, când cel ce a premeditat săvârșirea faptei efectuează acte de pregătire împreună cu alte persoane care cunosc scopul pregătirii, circumstanța premeditării se convertește într-una reală și, ca atare, se răsfrânge asupra tuturor participanților⁴.

S-a spus că, premeditarea presupunând pregătirea infracțiunii față de o anumită persoană, identitatea subiectului pasiv este un element intrinsec al acesteia. Această opinie este inexactă pentru că intenția deliberată de a ucide o persoană, concretizată în acte de pregătire, este de esența acesteia, iar nu identitatea persoanei ca atare. Drept urmare, când infracțiunea s-a săvârșit în aceleași condiții, dar din cauza erorii sau a devierii acțiunii, făptuitorul a ucis o altă persoană, va exista premeditare. Acest lucru rezultă din obiectul ocrotirii penale; este ocrotită nu o anumită persoană, ci orice persoană.

¹ Gh. Nistoreanu, V. Dobrinoiu, A. Boroș, I. Pascu, V. Lazar, *Drept penal. Partea specială*, Ed. Academiei, București, 2000, p. 118; R. Pannain, *Manuale di diritto penale. Parte generale*, vol. I, Torino, 1967, p. 378; R. Merle, A. Vitu, *Traité de droit criminel*, Paris, Cujas, 1967, p. 446, citați de Gh. Nistoreanu, Al. Boroș, *op. cit.*, p. 73.

² Gh. Nistoreanu, Al. Boroș, *op. cit.*, p. 73.

³ C.S.J., s. pen., dec. nr. 622/1993, în *Dreptul* nr. 8/1994, p. 70.

⁴ Gh. Nistoreanu, Al. Boroș, *op. cit.*, p. 73.